

השופט אסף : אני מסכים.

השופט צלמנר : אני מסכים.

- א השופט חשין : אני מסכים לכך, כי יש לבטל את הצו-על-תנאי, ומהנימוקים שצויינו על ידי חברי השופט אגרנט. אך ברצוני להטעים, כי על "כת" הטענות הראשונה של בא-כוח המבקש נראית בעיני תשובתו הכוללת של בא-כוח המשיבים, היינו, כי על ידי חוק ההארכה של הכנסת קיבלו התקנות תוקף של חוק. בחוק אשר חקקה לא הסחפקה הכנסת רק בזארכה תקפן של התקנות, כי אם הביאה בהן שינויים ותיקונים יסודיים. עובדה זו מורה, כי הכנסת נתנה דעתה על ענינן המהותי של התקנות ולא רק על מועד תחולתן. אין להבדיל, כמובן, בין התקנות המקוריות לבין התיקונים שהובאו בהן על ידי הכנסת, ולשניהם כאחד — כלומר, לתקנות על התיקונים — יש תוקף של חוק. וכיון שכן, אין אני רואה צורך לחוות דעה בשאלות האחרות שעורר בא-כוח המבקש בכת הראשונה של טע"נותיו.

- ג על סמך האמור, אנו מחליטים לבטל את הצו-על-תנאי מיום 19.10.52. אך במסיבות הענין — אין אנו נותנים צו להוצאות.
ניתן בפומבי היום, כ"ד בניסן, תשי"ג (9.4.53).

ד

- ה ערעור פלילי מס' 128/52

אליעזר שווילי נגד היועץ המשפטי לממשלת ישראל

גבית-המשפט העליון כבימ"ש לערעורים פליליים (24.11.52, 18.2.53, 10.4.53)

ו

לפני השופטים חשין, זילברג, הלוי

- נסיון למשכת זכור — פקודת החוק הפלילי, 1936, סעיפים 154, 152(א), 238, 124, 124(ב) — הצהרה-בשבעה כוזבת שניתנה על ידי המתלונן בהשפעת הנאשם, אשר אמינותה הוכחשה לאחר מכן בעדותו בבית המשפט — גרימת הבלה חמורה — פקודת הפרוצידורה הפלילית (שפיטה עפ"י כתוב האשמה) (חא"י, פרק ל"ו), סעיף 52 — מהימנותם של המתלונן ושל עדי התביעה — פכללי הדיון בדרגת הנדעו — סיוע לעצם העבירה בעבירות

השופט זילברג

פסקי-דין, כרך ז', תשי"ג/תשי"ד-1953

המיניות, וסיוע להוכחת זהותו של העבריין — „הנקודה הממשית“ (material point) בעדות המסייעת — עצם שקריו של הנאשם, וגירסתו המכחישה מכל וכל המסייעת לגירסתו של המתלונן — העקרון-של-פרכסין לגבי עדות מסייעת כאמצעי של משנה-זהירות מצד המחוקק — הסיוע הנדרש לעדותו של שותף-לעבירה ולעדוּתו של מתלונן בעבירה מינית — הרשעה בגרימת חבלות חמורות „כחוצאה טבעית“ וישירה של מעשה הנאשם — מניעת עדים מלהעיד.

א

סלנט — בשם המערער; ק. גלקמן — בשם המשיב

פסקי-דין אנגליים שהוזכרו: 1

- [1] *R. v. Baskerville*; (1916), 2 K.B. 658, 664, 665.
- [2] *R. v. William Barrett*; (1908), 1 Cr. App. R. 64.
- [3] *R. v. Edward Wilson and ors.*; (1910-1911), 6 Cr. App. R. 125, 128.
- [4] *R. v. Hugh Sadler Beech*; (1911-1912), 7 Cr. App. R. 197.

ג

פסקי-דין ישראליים שהוזכרו:

- (5) ע"פ 95/50 — חיים בן זכריה אריכא נגד היועץ המשפטי לממשלת ישראל; „פסקי-דין“, כרך ה', תשי"א/תשי"ב-1951, ע' 1200.
- (6) ע"פ 125/50 — דוד ינקובוביץ נגד היועץ המשפטי לממשלת ישראל; „פסקי-דין“, כרך ו', תשי"ב/תשי"ג-1952, עני' 566, 565, 514; „פסקים“, כרך ו', תשי"ב-1951/52, ע' 439.

ד

ה ערעור על פסקי-דינו של בית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו (השופט י. גביזון) מיום 8.7.52, בתיק פלילי מס' 352/51, אשר לפיו הורשע המערער באשמת נסיון למשכב זכור, לפי סעיף 154, בצירוף סעיף 152(1)(ב); באשמת גרימת חבלה חמורה לפי סעיף 238, ובאשמת מניעת עד מלהעיד לפי סעיף 124(ב) של פקודת החוק הפלילי, 1936, ודן את המערער לתקופה כוללת של 6 שנות מאסר. הערעור נדחה לגבי נסיון למשכב זכור וגרימת חבלה חמורה, ונתקבל לגבי עבירת מניעת עד מלהעיד.

ה

ו

פסק-דין

השופט זילברג: לפנינו ערעור על פסקי-דינו של בית-המשפט המחוזי, תל-אביב, המרשיע את המערער בשלוש אלה:

ז

- (א) נסיון למשכב זכור נגד רצונו של הנשכב — עבירה על סעיף 154, בצירוף סעיף 152(1)(ב), לפקודת החוק הפלילי;

(ב) גרימת חבלה חמורה — עבירה על סעיף 238 לאותה פקודה;

(ג) מניעת עד מהעיד — עבירה על סעיף 124(ב) לאותה פקודה.

א

ודן אותו לשש שנות מאסר.

2. פרטי הענין, והרקע הטרגי עליו התרחשו, תוארו בפרוטרוט בפסקי-דינו המצאה של השופט המלומד, ואפשר לסכמם במרוכז כך:

ב

א. המתלונן, מ. ט., הוא עלם צעיר, יליד פריס, וביום המעשה היה בן 18. כשנתיים ורבע קודם לכן הובא לישראל עם עליית-הנוער, ונראה הדבר כי הארץ לא קלטתו. תחילה עבד בקיבוץ אחד, נכשל שם בגניבה פעוטה וגורשו, עבר לקיבוץ אחר עבד בו זמן-מה ופוטר, ודרכו הובילה אותו אל ירכתי העיר הגדולה, היא ווליאביב, אשר קסמה לו מרחוק עוד בהיותו מחוצה לה. כאן הוא נקלע, לאסונו, לחברת צעירים לא טובה, החל לעסוק בגניבות ונאסר, ניסה להסתדר בעבודה כמלצר ולא הצליח. הונגלגל ממקום-לינה אחד למשנהו, ללא קרוב או גואל, עד שביום אחד אינה הגורל לידו להיפגש עם המערער. היתה זאת פגישה מקרית, לפנות ערב, באחד מרחובות יפו: המתלונן נפל ונפצע בפגיעת אופניים, המערער עזר לו לקום, נהג בו באדיבות והזמינו לבוא אליו הביתה. המתלונן הסכים להצעה, תחילה ללינת לילה אחד, ואחר כך — להפצרותיו של המערער — לידרת קבע, כי לא היחה לו קורת גג, והמערער עשה עמדם חסד ולא גילה בראשית כל מזימה שפלה.

ד

ב. בינתיים נסתבך המתלונן בעסק ביש אחר, חשדו בו והאשימוהו בגניבת ספרים. המערה עצרה אותו, המערער חתם על ערבות בשבילו, והוא שוחרר ממעגרו וחזר לגור בחדרו של המערער. מעתה החלה פרשה חדשה, או פרשה יותר גלויה, ביוזמי „הידידות“ שביניהם, כבר בלילה הראשון לשובו מבית-הסוהר, הרגיש המתלונן כי המערער רוצה לעשות בו מעשה סדום, אך הוא התנגד לכך, והלה לא הצליח להפיק אה זממו. בלילה שלאחריו ניסה המערער בכוח לבצע את המעשה, ושוב התנגד המתלונן, והנסיון סוכל. למחרת היום, בנצלו את שעת היעדרו של מארחו, התחמק המתלונן וברח מן החדר והלך לגור אצל אחד מחבריו. אך המערער לא הרפה מטרפו, עקב אחריו ומצאנו, לקח ממנו את בגדיו ותעודותיו ואילץ אותו לשוב אל הדרו, — ובאחד הלילות הבאים הוא הצליח להשיג את מבוקשו, וביצע בו, במתלונן, מעשה סדום בעל-כרחו. וכאן מתחילה סידרה של בריחות המתלונן מזה, ורדיפות המערער אחריו מזה — עד שאנו מגיעים אל ליל המעשה, אשר בגללו הובא המערער לדין, הוא ליל ה-22/23 באפריל, 1951. באותו לילה, אחרי חצות, לקח המערער את העלם הצעיר מן המקום בו התגורר, נסע אתו בטכסי עד ביתו אשר ברחוב בני-יהודה, ועלה עמו לחדרו.

ג. והרי תיאור המעשה, כפי שאנו קוראים אותו בפסקי-הדין דלמטה:

„בחדר התנפל הנאשם על המתלונן והחל להכותו במקל עבה, שנמצא אח"כ בחדר והוצג לבית-המשפט (ת/2), מכות רבות על גבו, על זרועותיו ועל ירכיו. הוא היכה גם בידיו על ראשו ובפניו מתחת לעיניו, המתלונן סוכך על פניו בידיו, בכה ונאנח, אך פחד לצעוק פן יפליא הנאשם מכותיו. הנאשם קרע מעל המתלונן את חולצתו וגופיתו, דחפו והפילו על המיטה ופשט לו מכנסיו ובאותו מעמד קרא הנאשם שהוא יעשה במתלונן מעשה סדום בין אם ירצה או לא ירצה. ביחס לנעלים אין המתלונן זוכר, וייתכן שהנאשם פקד עליו לחלצן. הוא רצה לברוח, כי היה בטוח שהנאשם עומד לעשות בו מעשה סדום. הדלת מהחדר לגוונזטרה לא היתה נעולה, והנאשם רץ לעבר הגוונזטרה והפיל עצמו למטה לרחוב, אשר למחשבות שעברו בו אותה שעה העיד המתלונן כזאת: כשקפצתי היה בזה אולי קצת מכוונה לאבד עצמי לדעת, חשבתי לקפוץ ויהיה מה שיהיה, העיקר שאגמור ממני.

הוא נפל על בטנו ואיבד לרגע קל הכרתו. כשחזרה אליו ההכרה ראה שלידו שני פועלי נקיון, וביקש „משטרה, משטרה". דם נזל לו מפיו וסנטרו. לקול צעקותיו של המתלונן כשנפל, התעוררו רוזן ואשתו וד"ר שנוק ואשתו. רוזן ואשתו הביטו לעבר הרחוב כל אחד מחלון אחר שבאותו חדר, וראו איש מוטל למטה על מדרכת הרחוב. שניהם הבחינו כי היה אותו רגע אור בחדרו של שוילי, ושואר זה כבה פתאום. מהחלון שבעדו נשקפה הגב' רוזן אפשר לראות את שער הבית, והגב' רוזן ראתה את שוילי יוצא ממנו ופונה לעבר מוגרבי. גם המתלונן בשוב אליו הכרתו אחרי הנפילה ראה את הנאשם יוצא מהבית ופונה לעבר מוגרבי." (עמ' 6, 7).

המתלונן גלקח לבית החולים, הדבר נודע למשטרה, ולפנות בוקר נערך חיפוש בחדרו של המערער, ונמצא בו מקל המתאים לתיאור שמסר המתלונן למפקח המשטרה. תוך כדי עריכת החיפוש, הופיע המערער ושאל: „מה יש פה?". להערתו של המפקח: „תאם לא ידוע לך מה קרה כאן?". ענה המערער, כי הוא לא היה כל הלילה בחדרו, ואינו יודע מה התרחש שם.

ד. ומכאן לפרטים האחרים, הנוגעים להרשעה בעבירה השלישית.

גם לאחר צאת המתלונן מבית החולים, לא חדל המערער להציק לו, ולבקש את קרבי-תו באמצעים כשרים ובלתי-כשרים. בינתיים החלה המשטרה לטפל בענין, המערער ניסה לשכנע את המתלונן כי לא כדאי לערוך משפט, וטרח להשפיע עליו כי יחזור בו מתלונתו. המתלונן הסכים. המגיע לכך היה — כך קבע השופט המלומד — כי המתלונן שאף לשוב לצרפת, וחשש מפני העיכוב שיחול עקב קיום המשפט. סודרה פגישה בין המתלונן ועורך-דינו של המערער, והמתלונן חתם, לפני שופט שלום, על הצהרה בשבועה, אשר תכנה בקיצור הוא, כי המערער לא עשה בו מעולם לא מעשה סדום ולא פגיעה אחרת, ונהפוך הוא: נהג כל הזמן כלפיו באדיבות וביחס נאה, ואשר למאורעות אותו לילה, וביחוד הקפי-

זה אל הרחוב, הסברו של המצהיר הוא, כי הוא נכחל מפגי המשטרה שבאה לחדר, ולכן: "איבדתי את שיווי-המשקל וקפצתי מבעד לחלון כחשבי כאילו יש מה שהוא מהאסור בחדר ומוטב שלא ימצאוני".

ב' בעדותו בבית-המשפט דלמטה הכחיש המתלונן את אמיתות דברי ההצהרה בשבועה הנ"ל, והשופט המלומד קובע ואומר, כי ההצהרה היא "הושגה מתוך לחץ ואימים של הנאשם (המערער) על המתלונן, ושכל החלקים בהצהרה זו שהכחישם המתלונן בעדותו בבית-המשפט אינם נכונים".

ג' לאחר מתן ההצהרה בשבועה הנ"ל, נפגש המערער פעמים מטפר עם המתלונן, והסביר לו, כי אם יתקיים המשפט, עליו יהא להעיד בהתאם להצורה הנ"ל. שאם לא יעשה כן, והמערער יושם בבית-הסוהר, הרי יש לו למערער, חברים ש"יסדרו" אותו. כתוצאה מכך — קובע השופט המלומד — "לא הופיע המתלונן כשהוזמן לחקירה המוקדמת לשופט החוקר, והיה צורך שהמשטרה תביא אותו".

ה. על יסוד כל העובדות הללו, אשר נקבעו כנכונות על-ידי השופט המלומד, הור"ש המערער בשלוש העבירות הנ"ל. לכתחילה, בכתב-האשמה, הואשם המערער, כפרט שני, בנסיון הריגה, אך השופט המלומד מצא כי אין יסוד להרשיעו בעבירה זו. והעמיד תחתיה הרשעה בגרימת חבלה חמורה, מכוח הסמכות הנתונה לו על פי סעיף 52 לפקודת הפרוצידורה הפלילית (שפיטה על פי כתב-האשמה). גזר-דינו של בית-המשפט דלמטה הוא: עונש אחד, של חמש שנות מאסר, על העבירה הראשונה; עונש שני, חופף של 3 שנות מאסר, על העבירה השנייה; ועונש שלישי, לא חופף אלא רצוף, של שנת מאסר אחת, על העבירה השלישית, ובסך הכל שש שנות מאסר. ועל פסקי-דין זה — ואלטרנטרי בית: על גזר-הדין — מערער כיום המערער לפנינו.

3. טענותיו של באי-כוח המערער לפנינו, מתחלקות לשתי קבוצות. הראשונה מכוונת כלפי האמון שנתן בית-המשפט דלמטה בעדי התביעה, וביחוד: כלפי אמונתו לדברי עד הראייה העיקרי, הוא המתלונן. עד זה — כך טוען מר סלנט — הוא לכל הדעות, פושע מועד; הוא סיפר ולא בוש על הגניבות המרובות שבוצעו על ידו, ומה שהוא עוד יותר חשוב: הודה בעצמו כי נשבע לשקר, בהצהירו לפני שופט השלום, כי המערער חף מפשע, וכי אין כל אמת בתלונה שהוגשה על ידו. היתכן — כך שואל בתמיחה באי-כוח המערער — להאמין לדברי עד, אשר, להודאת עצמו, כבר שיקר, ושיקר בשבועה, באותו ענין גופו? ואם הוא, על כל פנים, שקרן — שמא שיקר דוקא בעדותו בבית-המשפט, ומדוע לא נאמין לדברי ההצהרה הנ"ל?

אין אנו מוכנים לקבל את הטענה הזאת, כי היא מתכחשת לכללי הדיון בדרגת הער"ש עור, כפי שאלה נקבעו בעשרות פסקי-דין. לא נעלמו מעיני השופט המלומד כל הפרטים הללו, הוא דן בהם ודש בהם תוך ניתוח מעמיק, ואם התרשמותו האישית — המקיפה וה-כוללת — היתה, כי המתלונן הוא "בחור הגון וישר ביסודו, אלא חלש-אופי ומחוסר יזמה", והמסקנה שהגיע אליה, לאחר ראייתו ושמיעתו, היתה כי הלה לא שיקר בעדותו לפנינו

מה לנו — אשר רק קראנו את העדות — כי נלין על קביעתו זו? סוף-סוף, גם שקרן אומר פעם את האמת, השאלה רק: מתי? והמוסמך לענות על כך הוא השופט הדן בענין — ביחוד במקרה כה מסובך, מבחינה נפשית, כמו המקרה שלפנינו. בל נסיה דעת מן הרקע והמסיבות של הענין, ובל נשכח את העובדה, כי המדובר כאן בעלם צעיר, בודד וגלמוד, אשר בגיל ההתבגרות ועיצוב האופי הועבר מאקלים לאקלים, נעקר מן האחד, ולשני כנראה לא הסתגל. ההצלחה לא האירה לו פנים בארץ הזאת, והוא לא נקלט בתוכה; מורדף בלי חשך, הוא הלך מדחי אל דחי, עד שהגיע לסף היאוש; לא לחינם הטיל את עצמו אל רצפת הרחוב. גם אחרי צאתו מבית-החולים, לא מצא מנוח. הסתדר אמנם בער-בודה, אך העבר שלו והידיד שלו רדפו אחריו כמו צל. טבעי הדבר, כי בכל מאודו שאף לגמור ולשכוח, ולא שש אלי קיום הדיון המשפטי המכאיב. נוכח כל המסיבות הללו, אין לתמוה על כך, כי בית-המשפט דלמטה לא יחס ערך רב — מבחינת הפגיעה במהימנות — לא לגניבות שביצע, ולא להצהרה בשבועה „המטהרת“ שנמסרה על ידו לפני שופט השלום.

מאותו טעם גופו, ועוד מקל וחומר, דוחים אנו את טענות בא-כוח המערער כלפי מהימנותם של שאר עדי התביעה.

4. רציניות יותר, ובעלות יתר משקל, הן טענותיו האחרות של בא-כוח המערער. אחת מהן היא טענת העדר הסיוע לעדותו של המתלונן. אין חולק על כך, כי לגבי העבירה הראשונה, שהיא עבירה מינית, יש צורך בסיוע לעדותו הישירה של המתלונן, וכבר נקבע הדבר, כהלכה מחייבת ולא רק רצויה, ב"ערעור פלילי 95/50, (5), וב"ערעור פלילי 125/50 (ו' פסקי-דין 514), (6). השאלה היא, איפוא, אם אמנם נמצא כאן הסיוע הנדרש, ולשם כך עלינו לבחון ולבדוק את הפרטים, אשר ציינו לעדות ע"י השופט המלומד.

וכאן שומה עלינו, ראשית כל, לדייק דייק היטב בהבחנה אחת, ושלא לשגות בעירובי תחומין. הבעיה היא: מה הוא כאן הסיוע להוכחת עצם העבירה, ולא: מה הוא הסיוע להוכחת זהותו של העבריין. כי משענינו בחיוב על השאלה הראשונה, וקבענו כי הנסיון למשכב-זכור אמנם עשה נעשה, על ידי מי שחזא, שוב אין כל קושי במציאת סיוע להוכחת הקשר שבין המערער והמעשה. יען כי בנקודה זו מסתייעת עדותו של המתלונן בעדותה של הגב' רוזן, אשר, מיד לאחר קרות המקרה, ראתה את המערער יוצא מפתח ביתו. לא הושמעה הטענה, ולא היה כל יסוד להנחה או לספק, שמא מישהו אחר, ולא המערער, שהה אותה שעה במקום המעשה.

5. ובכן השאלה היא, מה היתה הראיה המסייעת לכך, כי אמנם נעשה נסיון משכב-זכור בגופו של המתלונן, בתשובה לכך מצביע השופט המלומד על שלושת אלה:

- (א) קפיצתו של המתלונן מבעד לגזוזטרה ונפילתו לרחוב;
 (ב) הימצאו של המתלונן בתחתונים בלבד;
 (ג) המכות שהיו על גופו של המתלונן, על גבי זרועותיו וירכיו, שלדברי הרופא לא מתקבל על הדעת שנגרמו על-ידי הנפילה. (עמוד 12).

טענתו של בא"כוח המערער היא, בקיצור נמרץ, כי בשלושת הפרטים הללו, ואפילו בהצטברם כולם יחד, אין כל סיוע להוכחת העבירה המינית. "סיוע לעדות" במובנו הטכני של הביטוי משמעותו היא — כך טוען מר סלנט — ראייה אחרת, נוספת, המצביעה אף היא, באורח נפרד, על קיום העבירה הקונקריטית הנדונה — וכלום הפרטים הללו מורים או מצביעים על כך, כי אכן ניסה כאן מי שהוא לבצע דוקא מעשה סדום? ושמה המתקיף תזל רק להכות את קרבנו, והוא הטיל את עצמו הרחובה מפתח המכות? העובדה כי הוא נמצא בתחתונים בלבד, אינה מוכיחה ולא כלום, שהרי המתלונן, לכל הדעות, התכוון ללון בחדרו של המערער, לא נשתמט לו, לבא"כוח המערער, קיום ההליכה הרגילה, כי העדות המסייעת אינה מחוייבת להשתרע על כל חוליות השרשרת של מעשה העבירה: די לה אם תתייחס ל"איזו שהיא נקודה ממשית" — ראה, למשל:

R. v. Baskerville (1916), [1];

R. v. William Barrett (1908), [2];

R. v. Wilson and others (1911), 6 Cr. App. R. 126, at p. 128, [3].

ורבים אחרים זולתם — אך טענתו היא, כי אותה "נקודה ממשית" (material point) צריכה להשתייך אל העבירה הנדונה גופה, ולא לסתם עבירה, או למשהו המצוי מחוץ לגדר העבירה.

השקפה זו נכונה בדרך כלל, אך אין היא מחייבת את המסקנה שמבגש להסיק ממנה בא"כוח המערער, התעלם בא"כוח המערער מפרט אחד חשוב, והוא: גירסתו המכחישה הקיצונית של המערער גופו, אילו הודה המערער במכות שהגזיח על המתלונן, וטענתו היתה, כי לא נסיונו לבצע מעשה סדום, אלא המכות הללו הן הן שגרמו לקפיצתו המסוימת של המתלונן, כי אז אפשר היה לומר, במידה רבה של הגיון, כי הקפיצה היתה וסימני המכות הללו אינם מסייעים כלל להוכחת העבירה הספציפית ההיא — העבירה המינית של נסיון משכב-זכור, כי במקרה זה, השאלה השנויה במחלוקת היתה, אם הוא "רק" היכה את המתלונן, או גם ניסה לבצע בו מעשה-סדום, ולגבי "הפרש" זה אין לראות, אולי, כל סיוע לא בקפיצה ולא בסימני המכות הנ"ל, אבל הן גירסתו של המערער, מראשית ועד אחרית, היתה, כי הוא כלל לא היה במקום המעשה, וכי אין לו יד וחלק בכל מה שהתרחש בלילה ההוא, השאלה המוגדרת לפני בית-המשפט היתה, איפוא, איזו משתי הגירסאות היא הנכונה: גירסת ההאשמה-בעבירה-מינית, של המתלונן, או גירסת החפות-מפשע, של המערער; ואם זו היא השאלה, הרי קפיצתו המסוכנת של המתלונן וסימני המכות בגופו, מהווים, לחוד ויחד, סיוע כשר, וסיוע ב"נקודה ממשית", לעדותו הישירה על העבירה המינית הנ"ל.

ובל יגלו פנים שלא כהלכה בדברים שנאמרו זה עתה, לא עצם שקרו של המערער, ה"אוליבי" הכוזב שלו, הוא שהיוה באן סיוע כשר לעדותו של המתלונן — שקרו של נאשם, בתור שכזה, אינו עלול לשמש סיוע "טכני", כפי שהעליתי בפסקידיני ב"ערעור 125/50 (1) ספיקידין, עמודים 565, 566, (6), — אלא: גירסתו המכחישה מכל

וכל, של הנאשם-המערער, הוציאה כאן מכלל דיון וספק את ההנחה של הכאת מכות גרידא, וממילא סייעו שתי העובדות הללו לגירסתו של המתלונן, גם עד כמה שהיה בה משום האשמת המערער בעבירה המינית.

כי עקרון הסיוע הוא בכלל עקרון „אנומאלי“, כפי שהעיר הלורד Reading במשפט. (1) Baskerville הג"ל (עמ' 664), שהרי בעטיו נדרש השופט לבקש לו תוספת משקל, ל-100% אשר כבר השיג באמצעות ההוכחה העיקרית. זה הוא, אם ניתן להיאמר, אמצעי של משנה-זוהירות מצד המחוקק, ולכן לא נדרש הסיוע לאורך כל החזית, ודי לו אם יתלווה לאיזו שהיא נקודה ממשית.

„העקרון-של-פרכסין * לגבי עדות מסייעת — אומר הלורד רדינג בפסק-הדין הקלטי הנ"ל — מקורו נעוץ בסכנה להרשיע אדם על-פי עדותו הבל-תי-מאושרת של מי שהוא פושע ודאי. מה שדרוש הוא, עדות-מה נוספת, אשר מתוכה מסתבר, כי טיפורו של השותף-לעבירה אמת, וכי בטוח דיו לפעול על פיו.“ (שם, עמ' 665).

הדברים שנאמרו כאן לגבי הסיוע הנדרש לעדותו של שותף-לעבירה, כוחם יפה, במידה שיותה, גם לגבי הסיוע הנדרש לעדותו של מתלונן בעבירה מינית, כי אחד הוא הרעיון הבטחוני, המונח ביסוד שניהם, ומכיון שכך, הרי במסיבות המקרה דנן, ונוכח ההכחשה הטוטאלית הנ"ל, שני הפרטים — (א) ו-(ג) — שציינו עליידי השופט המלומד, כשרים היו לשמש סיוע לעדותו של המתלונן כולה. אין ממש בשאר הטענות שהושמעו עליידי בא-כוח המערער כלפי ההרשעה בעבירה הראשונה, ואנו קובעים, כי הרשעה זו בדין יסודה.

6. כמו-כן אין אנו מוצאים דופי בהרשעה השניה, המקרה שלפנינו דומה בכל פרטיו למקרה האנגלי הידוע של משפט. (4), R. v. Hugh Sadler Beech (1912). שם ניסה הנאשם לפרוץ לחדרה של המתלוננת, כדי לבוא עמה ביחסי מין, והיא קפצה בעד החלון ונחבלה קשה, והנאשם הורשע, כמו במקרה דנן, בגרימת חבלה חמורה. הוגש ערעור, ובית-המשפט לערעורים קבע, כי המבחן הנכון היה, אם הקפיצה היתה „תוצאה טבעית“ של מעשה הנאשם, ומשענו המושבעים בחיוב על כך, אין מקום לבטל את ההרשעה. גם כאן, בקראנו את פסק-דינו של השופט המלומד המזכיר את האסמכתא הנ"ל, אין ספק כי השופט המלומד נתן דעתו על המבחן ההוא, וכי ממצאו היה, כי גם קפיצת המתלונן דנן היתה תוצאה טבעית וישירה של מעשה המערער, העובדה, כי השופט המלומד פסל את ההאשמה בנסיון הריגה, אינה מעידה על היפוכו של דבר, כפי שניסה לטעון לפנינו בא-כוח המערער, שכן רחוקים מאד המושגים זה מזה, ואין צורך להרחיב את הדיבור על כך.

* פרכסין — פרקטיקה משפטית, על פי ירושלמי, בבא מציעא, פרק ב', הלכה ה'.

7. לעומת זה נראה לנו, כי אין יסוד להרשעה בעבירה השלישית, ויש לבטלה. העבירה לפי הגדרת סעיף 124(ב) היא:

א "מניא, עוצר או מונע אדם המחוייב על-פי החוק להופיע כעד וליווג עדותו, מלהופיע ולהעיד וכו'."

ב לא נתבאר כאן פירוש הדיבור: "מחוייב על-פי החוק" — חובה כללית, חובת האזרה, שלא לעבור על "אם לא יגיד", או חובה מיוחדת, במקרה הקונקרטי, לאחר שהזמן כחוק מטעם בית-המשפט, וייתכן כי יש לייחס לאותו דיבור את הפירוש השני דוקא, כפי שטען לפנינו באי-כוח המערער. אך גם אם לא נקבל את ההשקפה הזאת, עדיין לא זוכחו כאן יסודי העבירה, כפי שהוסיף וטען לפנינו באי-כוח המערער. הקטע היחיד בעדותו של המתלונן בנקודה זו הוא:

ג "בבית-משפט השלום נשבעתי, ולא באתי לבדי אלא המשטרה הביאה אותי ומאז כבר הופעתי כל פעם. בפעם הראשונה לא הופעתי כי חשנתי שלא יהיה משפט כלל. אמנם קיבלתי הזמנה לבוא לבית-המשפט אך לא באתי כי חשבתי שלא יהיה המשפט."

ד נוכח דברים אלה אין יסוד לקביעתו של השופט המלומד, כי המוולונג לא הופיע בזקירה המוקדמת בשל שידוליו או איומיו של המערער (ראה סוף פסקא 2(ד) לעיל), וגם עצם השידולים או האימים הללו, לא נראה כי מטרתם היתה להשפיע על העד שלא להעיד. מטעם זה סבורים אנו, כי הרשעה זו אין לה על מה שתסמוך.

ה 8. ואשר למידת העונש, ביחס לשתי ההרשעות שלא בוטלו על ידינו, אין אנו רואים יסוד להתערב בגזר-הדין.

ו לפיכך הוחלט: לדחות את הערעור, ולאשר את ההרשעה ואת גזר-הדין לגבי שתי העבירות הראשונות, ולקבל את הערעור ולבטל את ההרשעה ואת גזר-הדין לגבי העבירה השלישית. הענשין על שתי העבירות הנ"ל יירצו בעת ובעונה אחת, ותקופתם תימנה מיום מתן פסק-הדין בבית-המשפט דלמטה, היינו: מיום 8.7.52. ניתן בפומבי היום, כ"ה בניסן תשי"ג (10.4.1953).